

Izveštaj o poslovanju Gradske biblioteke Subotica u 2014. godini

I UVOD

Gradska biblioteka Subotica je tokom 2010. godine izradila Plan i program rada u kojem je u prvom planu reforma ove najstarije ustanove u gradu. U minule 4 godine, zaključno sa 2014. godinom, u Gradskoj biblioteci započeti su suštinski značajni procesi reforme koji su doneli velike novine u poslovima i obavezama koje su se godinama prethodno odlagale. Tako je po prvi put u 125. godina dugoj istoriji -

- revitalizovan krov Biblioteke koji je prokišjavao i voda je natapala prostorije čitaonice i Naučnog odeljenja
- osvetljena je fasada Gradske biblioteke
- nabavkom novog skenera započet je proces digitalizacije i u tom smislu zaštićena je neprocenjivo vredna kulturna baština grada Subotice. Najveći deo periodike XIX veka je digitalizovan i konačno sačuvan od dalje propasti. Do sada je digitalizovano 80.000 listova i u tom smislu u toku je jedan pionirski proces koji će konačno zaustaviti devastiranje naše kulturne baštine. Za tu svrhu u minulim godinama Grad nije izdvojio gotovo nikakva sredstva za nešto što smatramo da je od suštinske važnosti.
- po prvi put u 125 godina dugoj istoriji u skladu sa Zakonom o staroj i retkoj knjizi Gradska biblioteka se u saradnji sa Maticom srpskom uključila u proces stavljanja pod zaštitu stare i retke knjige. Izbačen je kancerogeni azbest iz prostorije i u završnoj fazi je adaptacija prostorije u skladu sa svim potrebnim i zakonski predviđenim uslovima koji regulišu čuvanje stare i retke knjige. Da podsetimo Gradska biblioteka u Subotici poseduje svetski značajne inkunabule kao i neprocenjivo vredne kolekcije stare i retke knjige iz XVI, XVII i XVIII veka. Za tu namenu Grad nije izdvojio nikakva sredstva.
- vođenjem pogrešne i štetne politike nisu stvoreni niti osnovni preduslovi da se portirima plati noćni rad, tako da je danas sa svega 2 portira ovo neprocenjivo kulturno blago neadekvatno zaštićeno a posledice stručnih službi koje su donele ove odluke mogu

biti pogubni.

- uprkos pozitivnim zakonskim propisima Grad ne dostavlja dovoljna finansijska sredstva i neisplaćuje zagarantovanu najnižu cenu rada za portire i spremačice kojih ima nedovoljan broj (2 portira i 2 spremačice) a zapisnikom sanitarne inspekcije utvrđeno je da se higijena u objektima ne održava u zadovoljavajućoj meri.

-kao opšta javna ustanova kulture Gradska biblioteka je u toku 2014. godine imala evidentirano preko 600 aktivnosti sa korisnicima (ukupno više nego sve ustanove kulture zajedno) pa ipak je došlo do oštrog redukovanja budžeta po tom osnovu, pa je za tu namenu u 2015. godini predviđena suma od 295.000 dinara.

- konačno, iako je standardima za javne biblioteke predviđena suma od 8.750.000 dinara Grad godinama izdvaja znatno umanjena sredstva za ovu namenu pa je ove godine od strane Grada predviđena suma od 900.000 dinara koja danas realno mora biti umanjena za iznos od 660.000 dinara koliko nam za ovu namenu nije prebačeno na osnovu obaveza iz 2014. godine.

II KADROVSKA STRUKTURA

U Gradskoj biblioteci je na kraju 2014. godine bilo ukupno **47** zaposlenih od kojih je 18 bibliotekara (sa visokom stručnom spremom, 15 sa stručnim ispitom), 1 samostalni viši knjižničar, 1 viši knjižničar (sa višom stručnom spremom), 14 knjižničara (sa srednjom stručnom spremom). Pored osnovne delatnosti u Gradskoj biblioteci zaposleni su direktor, sekretar, administrativni radnik, šef računovodstva, organizator finansijskih poslova, finansijski knjigovođa, 1 programer, 1 knjigovezac, 2 spremačice i 2 portira, (1 bibliotekar je na porođajnom odsustvu – nema zamenu, 1 programer je na porođajnom odsustvu – ima zamenu i 1 lektor je na mirovanju).

U odnosu na prethodni period broj zaposlenih je smanjen a taj trend se nastavlja.

III DELATNOST

Pozajmljivanje bibliotečke građe i pružanje informacija

Rad sa korisnicima odvijao se na odeljenjima centralne zgrade Gradske biblioteke (Pozajmno, Dečje, Naučno i Zavičajno odeljenje) i po ograncima (od 12 ogranaka redovno rade ogranci: Aleksandrovo, Bajmok, Čantavir, Novi Žednik, Palić, Stari Žednik, Tavankut, Višnjevac). U ograncima Mala Bosna i Hajdukovo ne funkcioniše biblioteka, a u ogranku u Bačkim Vinogradima vrši se usluga pozajmljivanja knjiga po potrebi, dok se ogranak Kelebija preselio u Osnovnu školu „Sečenji Ištvan” i unutar škole školski bibliotekar vrši pozajmicu fonda.

U okviru rada biblioteke u toku 2014. godine korisnicima je dato na korišćenje **81.691** monografskih publikacija i **103.386** brojeva periodičnih publikacija.

Nabavka knjiga i časopisa

Tokom 2014. godine kupljeno je ukupno **757 knjiga**, od toga na srpskom jeziku 651, na mađarskom 106, na hrvatskom 0 knjiga (brojke oslikavaju broj kupljenih knjiga koje su plaćene u 2014. godini). Putem poklona je knjižni fond postao bogatiji za 5492 knjiga, od toga 2736 na srpskom jeziku, 1586 na mađarskom jeziku, 1166 na hrvatskom jeziku. Smatramo važnim da napomenemo da je cela godina protekla u znaku zakonske obaveze da se nabavka knjiga vrši isključivo putem javne nabavke, što je ne samo kod nas, nego i u celoj bibliotečkoj mreži Srbije dovelo do brojnih problema zbog veoma komplikovane procedure. Iako je tender sproveden blagovremeno, i ugovori smo sklopljeni do sredine decembra, sredstva ipak nisu doznačena biblioteci.

Za kupovinu knjiga iz sredstava grada utrošeno je **279.135,66** dinara. Vrednost prinovljenih knjiga iz otkupa Ministarstva za kulturu RS je iznosio 922.960,80 dinara. Od Pokrajinskog sekretarijata za kulturu je dobijeno za kupovinu knjiga 70.100,00 din transferom preko gradskog budžeta. Iz sopstvenih sredstava je za kupovinu knjiga utrošeno 146.030,52 dinara. Biblioteka je dobila na poklon knjige u iznosu od 1.452.488,12 din. Ukupna vrednost prinovljenih knjiga je 2.870.715,10 din.

S obzirom da je, prema preporukama Narodne biblioteke Srbije, potreban iznos za nabavku knjiga prema Standardima za javne biblioteke u Republici Srbiji iznos od

8.500.000 dinara, može se ustanoviti iz gore navedenih činjenica da biblioteka ni uz posebne napore nije dostigla polovinu sume od preporučene.

Od časopisa i novina nabavljeno je 39 naslova časopisa na srpskom i hrvatskom jeziku i 15 naslova časopisa na mađarskom jeziku. Od listova je nabavljeno 25 naslova na srpskom i na hrvatskom i 9 naslova na mađarskom jeziku, dok je od dečjih časopisa i novina kupljeno 2 naslova na srpskom i hrvatskom jeziku i 6 naslova na mađarskom jeziku. Ukupno je nabavljeno **96** naslova periodike. U nabavci periodičnih publikacija biblioteka je premašila standard od 40 naslova.

Broj članova Gradske biblioteke

Biblioteka je u 2014. godini stekla **6311** upisanih članova, od toga 4860 je upisano u centralnoj biblioteci, 1463 je upisano u bibliotekama u 8 ogranaka koji su radili kontinuirano, dok je u 2 ogranka (u Hajdukovu i Bačkim vinogradima) biblioteka radila po potrebi čitalaca. U ogranku Mala Bosna zbog prirode naselja nije zabeležena aktivnost, a u ogranku Kelebija fond je privremeno preuzela matična školska biblioteka koja i vrši pozajmicu.

Rad na obradi publikacija

Popunjavanje baza podataka u COBISS-u je povećano na 66189 zapisa (povećanje od 3000).

U skladu sa predviđenim planom i programom rada Gradske biblioteke aktivnosti su usmerene na:

- a) povećanje broja čitalaca;
- b) povećanje broja kupljenih i prinovljenih knjiga;
- c) aktivnosti na radu u COBISS-u;
- d) digitalizaciji i informatičkom iskoraku Gradske biblioteke.

Uprkos svim naporima broj čitalaca, u odnosu na prethodnu godinu nije povećan, što se vidi iz prikazanih grafikona i rezultat je nedovoljnog broja prinovljenih naslova ali i realnog pada društvenog standarda koji je zabeležen tokom 2014. godine.

Rad na digitalizaciji teče kontinuirano zahvaljujući radu na skeneru velikog kapaciteta koji je Mađarsko nacionalno veće ustupilo biblioteci. Godine 2014. skenirano je i obrađeno oko **8.000** stranica periodike.

IV AKTIVNOSTI

Programi

Programi u organizaciji Biblioteke, koji su se održavali u centralnoj zgradi i na ograncima:

Broj programa: 95

Od toga: 69 programa u centralnoj zgradi
i 26 programa u ograncima

Aktivnosti na dečjem odeljenju:

Kreativne radionice: 20

broj poseta: 400

Grupne posete: 196

broj posetilaca: 1053

broj učesnika u kvizu „Čitam i skitam broj“: 2019

Aktivnosti u ograncima:

Bajmok:

broj grupnih poseta: 16

broj posetilaca: 320

Novi Žednik

Grupne posete: 7

Broj posetilaca: 210

predavanja: 5

broj učesnika: 97

manifestacije: 3

broj učesnika: 290

izložba: 1

broj učesnika 300

Palić

izložbe: 13

broj učesnika: 650

Likovna kolonija: 1

učesnika: 23

Književne manifestacije: 3

Broj poseta: 100

Grupne posete: 11

330

Tavankut

Grupne posete: 20

Broj posetilaca: 400

Aktivnosti u Američkom kutku:

Broj programa: 223

Ukupan broj posetilaca: 6064

Održane aktivnosti u gore navedenom periodu u Gradskoj biblioteci:

Ukupan broj aktivnosti : 614

Ukupan broj posetilaca: 7923 +6064 (AC)= 9039

Programi drugih organizatora, gde je delom i Biblioteka bila uključena kao suorganizator (Krug ljubitelja umetnosti „Geza Čat“, Muzička škola, Međunarodni festival pozorišta za decu, Klub Urlik...).

Biblioteka je uspešno sprovela planirane aktivnosti kao što su književne manifestacije „Dani Dežea Kostolanjija“, „Književni KIŠobran” IPA program, koji je uspešno završen februara 2014. godine, zatim akcija za podsticanje čitanja „Čitam i skitam” i smotre recitatora, kao i program pod nazivom „Leto u biblioteci” i „Noć muzeja”. Gradska biblioteka u Subotici nastaviće i dalje da se zalaže za organizovanje ovih manifestacija uz koje pruža širok repertoar drugih kulturnih događaja koji se vezuju za popularisanje biblioteke i čitanja.

